

RESULTATER FRA REGISTRERINGSNETTET 2015 I VINTERHVEDE

Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne:
Danmark og Europa investerer i landdistrikterne

Miljø- og Fødevareministeriet
Landbrugsstyrelsen

Den Europæiske Landbrugsfond
for Udvikling af Landdistrikterne

LDP 2020

Se 'EU-kommissionen, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne'

Se udviklingen af skadegørere i vinterhvede i planteavlskonsulenternes registreringsnet 2015.

Resumé

Angrebene af Septoria var relativt kraftige, men lavere end i 2014. Med de mange dage med nedbør var der forventet tidligere og kraftigere angreb af Septoria. Mest Septoria blev fundet i Hereford, KWS Cleveland og KWS Dacanto.

I de pløjede marker var angrebene af hvedebladplet overvejende svage, mens der i flere upløjede marker med forfrugt hvede optrådte meget hvedebladplet.

I modtagelige sorter optrådte der kraftige angreb af gulrust. Angrebene var mest udbredt i Substance og JB Asano, som er meget gulrustmodtagelige. I Jensen optrådte også en del gulrust. Mindst gulrust optrådte i Mariboss, hvor der kun blev fundet et enkelt tilfælde af meget svage angreb.

Angrebene af brunrust kom sent og var svage.

Angrebene af meldug var overvejende moderate, men især på let jord sås tilfælde af kraftige angreb. Mest meldug optrådte i Mariboss.

Angrebene af bladlus var overvejende svage.

BAGGRUND

Angrebsudviklingen af skadegørere i vinterhvede er fulgt igen i 2015 i planteavlskonsulenternes registreringsnet. Detaljerede data er i vækstsæsonen løbende vist på [LandbrugsInfo](#) og [Landmand.dk](#). Nedenfor gives et kort sammendrag af resultaterne. Bedømmelserne er både foretaget i ubehandlede forsøgsparcer og i marker (både svampebehandlede og ikke svampebehandlede), hvor planteavlskonsulenterne alligevel kom i forbindelse med markbesøg. I forsøgene er der således bedømt på de samme lokaliteter uge efter uge, mens der er bedømt i forskellige marker fra uge til uge.

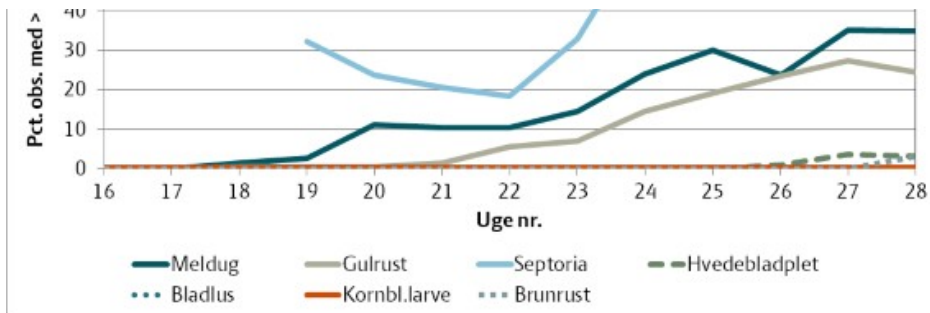
I det følgende er kun vist data fra ubehandlede forsøg for at kunne sammenligne angrebsgraderne med tidligere år. I forsøgene er der bedømt i ubehandlede parceller på ca. 25 lokaliteter i 6-9 sorter pr. forsøg (i alt ca. 200 observationer). Der er bedømt i følgende sorter: Elixer, Hereford, JB Asano, Jensen, KWS Cleveland, KWS Dacanto, Mariboss, Nakskov, Torp og Substance. Der er hovedsageligt bedømt i sorter, som er udbredt i dyrkingen. Forskelle i angrebsniveau for svampesygdomme fra år til år er derfor også påvirket af de valgte sorter i registreringsnettet.

De fundne angreb er blevet sammenholdt med de vejledende bekæmpelsestærskler i Planteværn Online, således at der for meldug, gulrust, brunrust og bladlus ugentligt kunne angives et bekæmpelsesbehov i de forskellige sorter. Til at fastlægge behovet for Septoria-bekæmpelse blev der vist et Danmarkskort med nedbørsdata.

Nedenfor ses et sammendrag af resultaterne. Angreb af svampesygdomme er bedømt som procent angrebne planter. Før vækststadium 32 bedømmes på hele planten, og derefter bedømmes på de tre øverste fuldt udviklede blade. Bedømmelsesmetoden kan medføre, at angrebsstyrken tilsyneladende "falder" omkring vækststadium 32. Fra og med vækststadium 45 bedømmes yderligere procent dækning på hvert af de to øverste blade. Sidstnævnte bedømmelser er kun undtagelsesvis vist i figurerne. Angreb af bladlus og kornbladbiller er bedømt som procent strå med bladlus/larver. Bedømmelse af Septoria er først begyndt omkring vækststadium 32. Skadedyr er kun registreret i én sort pr. lokalitet.

I figur 1 ses angrebsudviklingen af skadegørere i vinterhvede i 2015. Det fremgår, at Septoria var den dominerende skadegørere.

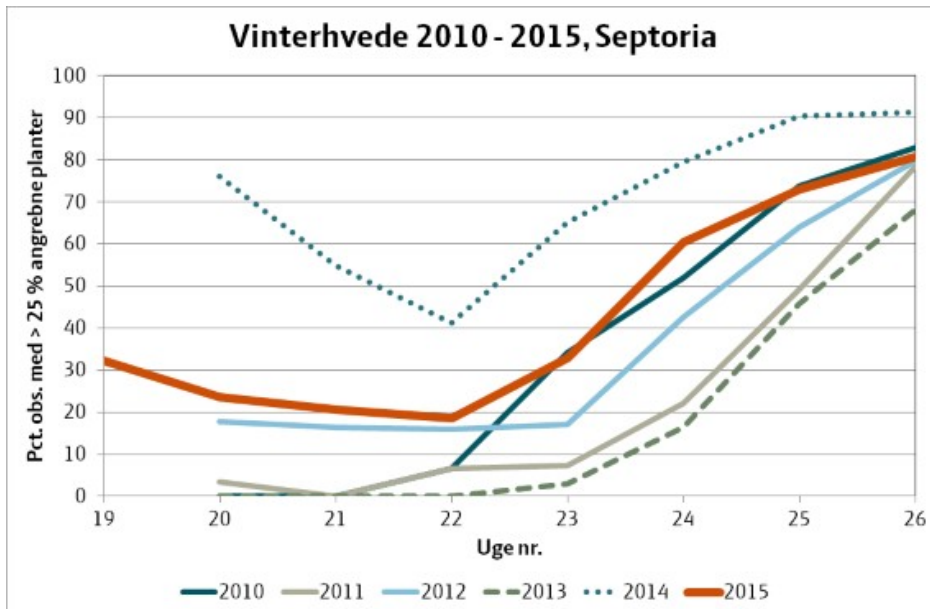

Figur 1. Udviklingen af skadegørere i vinterhvede i registreringsnettet 2015. Pct. observationer med over 25 pct. angrebne planter er angivet.

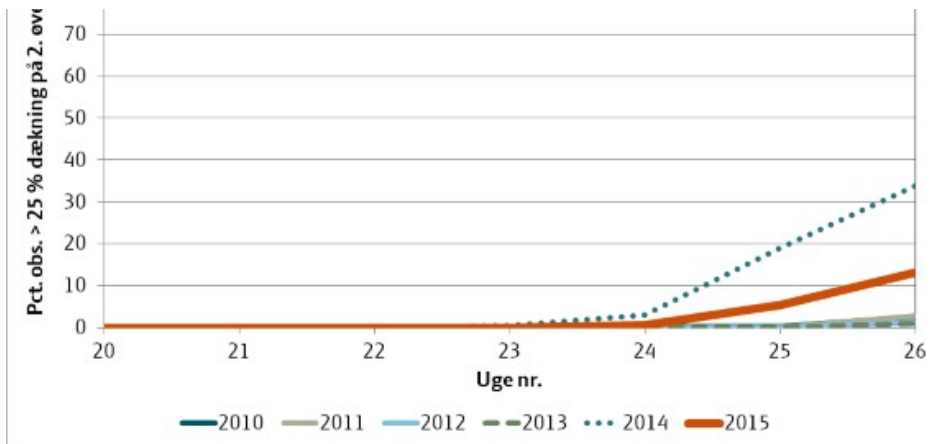
I figur 2-4 er angrebene af **Septoria** (hvedegråplet) sammenlignet med tidligere år. Det fremgår, at angrebene var relativt kraftige, men lavere end i 2014. Mest Septoria blev fundet i Hereford, KWS Cleveland og KWS Dacanto. Se figur 5. Vær opmærksom på, at der i figur 3 og 5 er vist procent observationer med over 25 procent dækning på 2. øverste blad.

Med de mange dage med nedbør i især maj måned var der forventet tidligere og kraftigere angreb af Septoria, men det kølige vejr må have forlænget inkubationstiden for svampen (tiden fra smitte til symptomer ses), så angrebene viste sig senere og i flere tilfælde blev mindre kraftige. Inkubationstiden er normalt omkring 3 uger, men må have været omkring 5 uger i 2015.

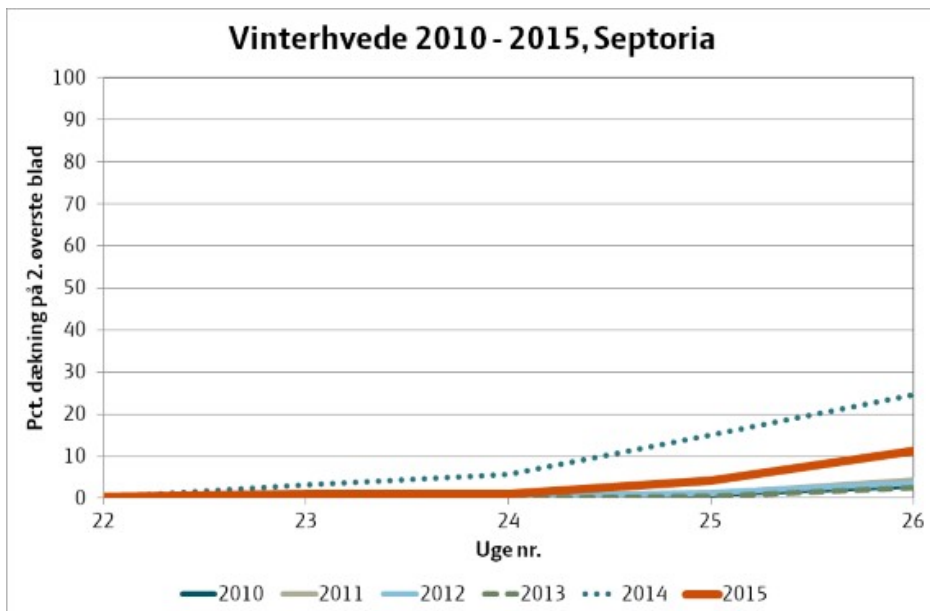

Figur 2. Udviklingen af Septoria i de seneste seks år i registreringsnettet. Pct. observationer med over 25 pct. angrebne planter er angivet.

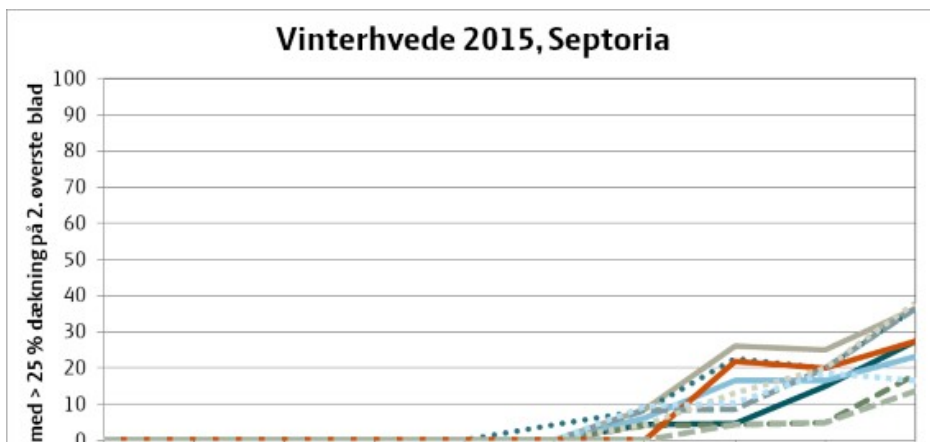

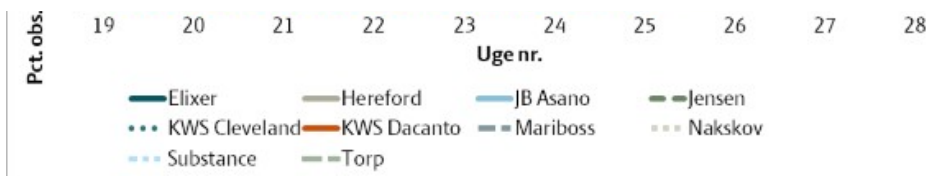

Figur 3. Udviklingen af Septoria i de seneste seks år i registreringsnettet. Pct. observationer med over 25 pct. dækning på 2. øverste blad er angivet.

Figur 4. Udviklingen af Septoria i de seneste seks år i registreringsnettet. Procent dækning på 2. øverste blad.

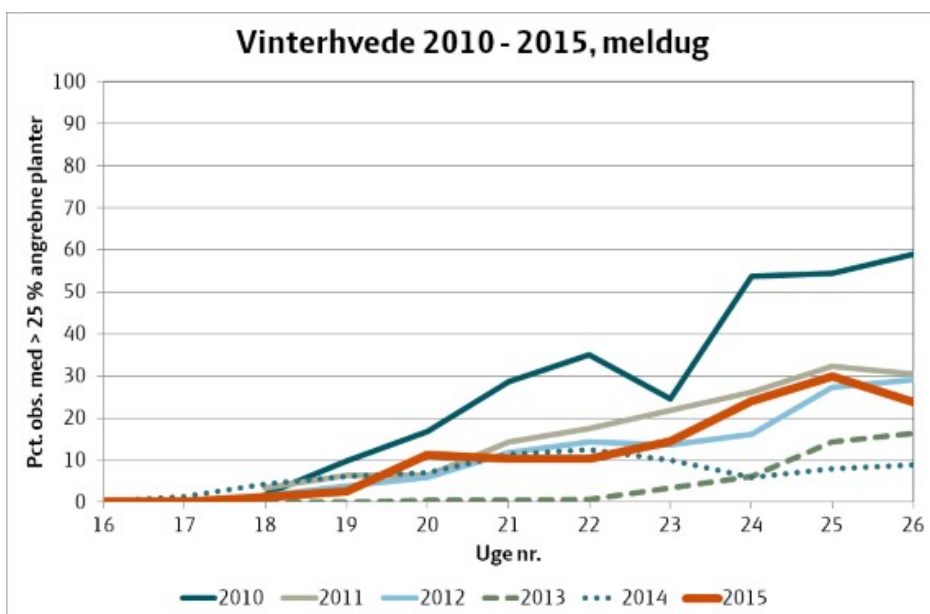

Figur 5. Udviklingen af Septoria i forskellige sorter i 2015. Pct. observationer med over 25 pct. dækning på 2. øverste blad er angivet.

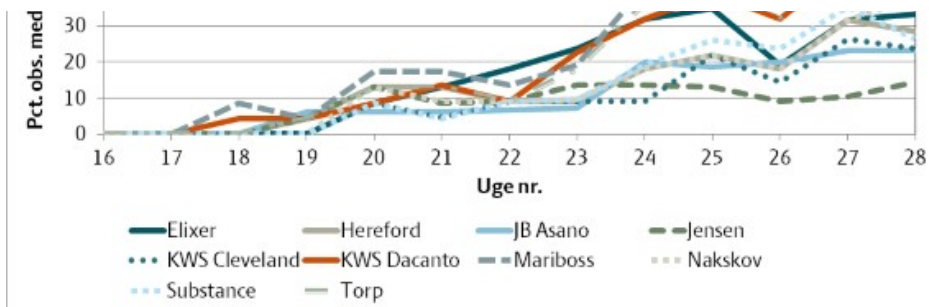
Siden 2012 er der også foretaget bedømmelser af angreb af **hvedebladplet** i pløjede marker. Angreb af hvedebladplet ses først og fremmest ved reduceret jordbearbejdning og samtidig forfrugt hvede, fordi svampen overlever på planterester af hvede. Det fremgår af figur 1, at angrebene af hvedebladplet i pløjede marker i 2015 var svage, og i de fleste tilfælde først bredte sig relativt sent. I de upløjede marker med forfrugt hvede sås kraftige angreb af hvedebladplet i flere tilfælde.

Af figur 6 fremgår, at angrebene af **meldug** overvejende var moderate, men især på let jord sås tilfælde af kraftige angreb. Tilfælde af kraftige angreb blev fundet i de fleste sorter, men mest meldug optrådte i Mariboss. Se figur 7.

Figur 6. Udviklingen af meldug i de seneste seks år i registreringsnettet. Pct. observationer med over 25 pct. angrebne planter er angivet.

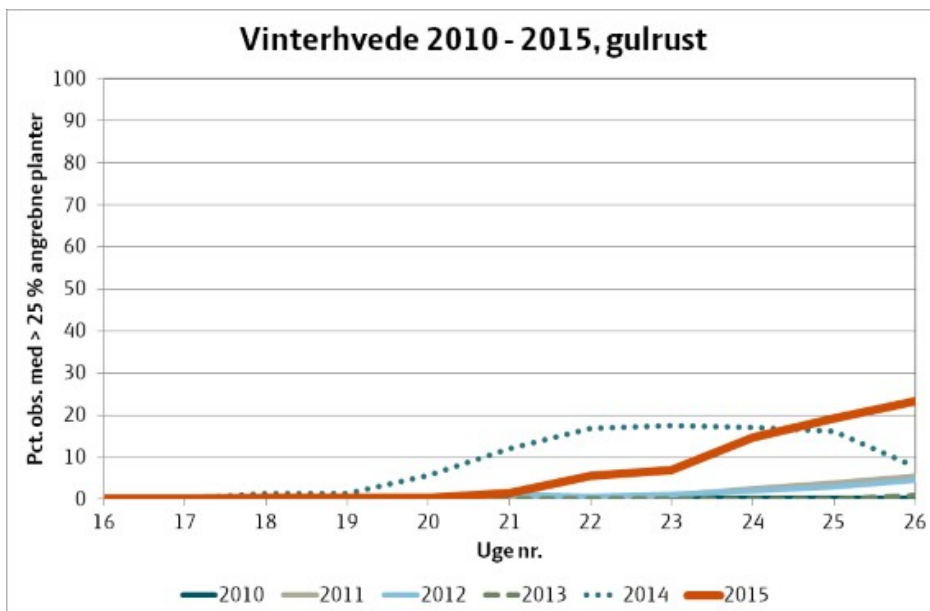

Figur 7. Udviklingen af meldug i forskellige hvedesorter i registreringsnettet 2015. Pct. observationer med over 25 pct. angrebne planter er angivet.

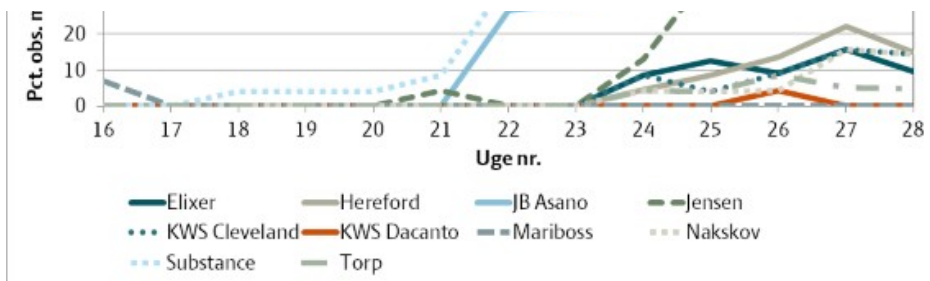
I modtagelige sorter optrådte der kraftige angreb af **gulrust**. Af figur 9 fremgår, at angrebene var mest udbredt i Substance og JB Asano, som er meget gulrustmodtagelige. I Jensen optrådte også en del gulrust. Mindst angreb optrådte i Mariboss, hvor der kun blev fundet et enkelt tilfælde af meget svage angreb.

Angrebene af **brunrust** kom sent og var svage.

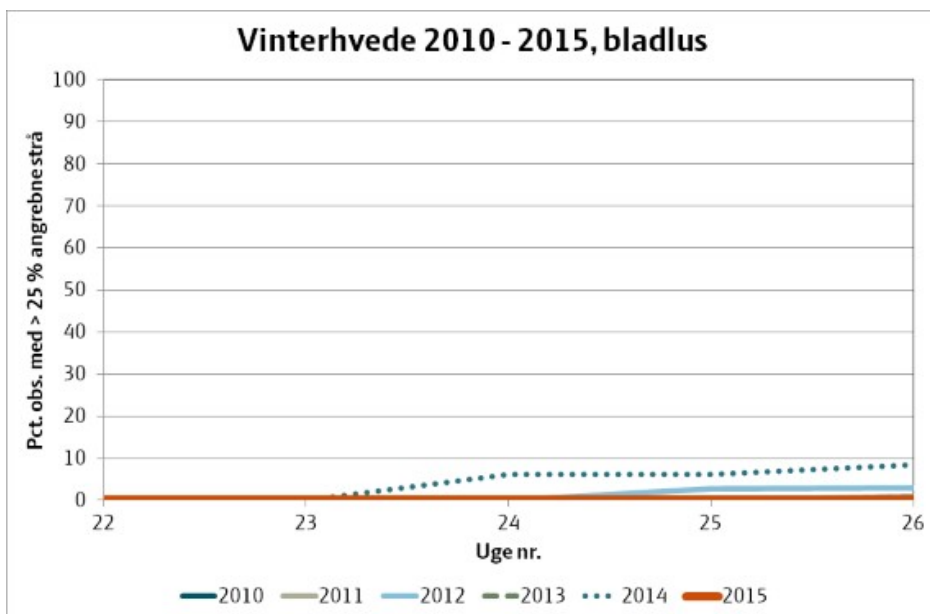
Figur 8. Udviklingen af gulrust i de seneste seks år i registreringsnettet. Pct. observationer med over 25 pct. angrebne planter er angivet.

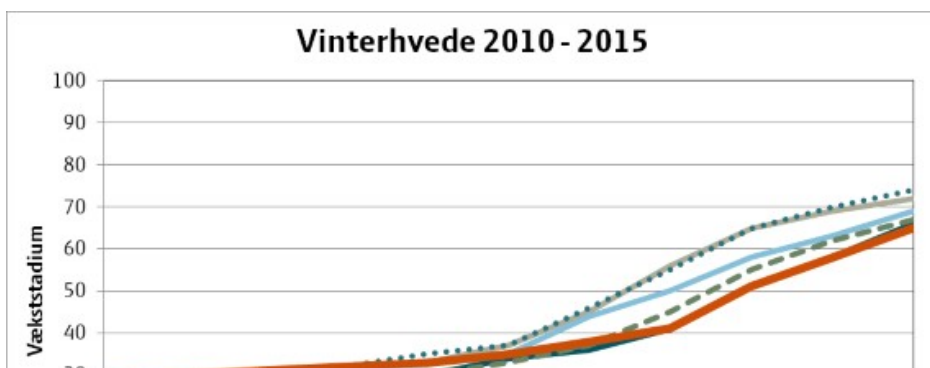
Figur 9. Udviklingen af gulrust i forskellige hvedesorter i registreringsnettet 2015. Pct. observationer med over 25 pct. angrebne planter er angivet.

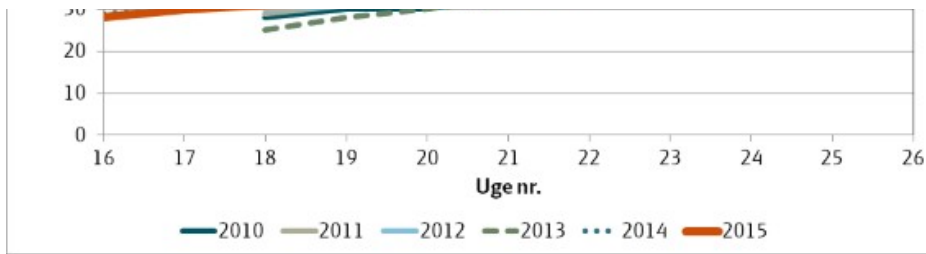
Angrebene af **bladlus** var overvejende svage. Se figur 10.

Figur 10. Udviklingen af bladlus i de seneste seks år i registreringsnettet. Pct. observationer med over 25 pct. angrebne strå er angivet.

I figur 11 er **hvedens udvikling** i 2015 sammenlignet med tidligere år. Det fremgår, at hveden udviklede sig langsommere end i tidligere år. Vinteren og foråret var mildt i 2015, men foråret og forsommeren var relativt kølig.

Figur 11. Udviklingen i vækststadier i hvede i de seneste seks år i registreringsnettet.

Det er muligt at downloade alle [baggrundstal](#) og [figurer](#) i et Excel regneark.